

RAVINTEIDEN KIERRÄTYKSEN KOKEILUOHJELMA 2020 – 2022

Loppuraportin julkinen tiivistelmä

Hankkeen päätoteuttaja	IP-Innovaatiot Oy
Hankkeen osatoteuttaja	Hämeen ammattikorkeakoulu
Hankkeen virallinen nimi	Hygienisoitu lanta
Hankkeen toteutusaika	1.5.2021-31.8.2023
Hankkeen kotisivut	https://www.hamk.fi/projektit/hygienisoitu-lanta/

Yhteenveto hankkeesta

Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman osarahoittamassa Hygienisoitu lanta -hankkeessa testattiin ja kehitettiin ManPas -laitteen toimintaa hevosen kuivikelannalla ja naudan lietelannan kuivajakeella, analysoitiin hygienisoituja tuotteita ja testattiin niitä eri käyttötarkoituksissa. tehtyjen testien perusteella lanta hygienisoituu ManPas -laitteessa hyvin. Kansanterveysriskin näkökulmasta tärkein mikrobi, kolibakteeri häviää siitä eikä lannassa ole enää myöskään itäviä siemeniä. Koska ManPas -käsitelty lanta on hygienisoitua, se voidaan rekisteröidä myytäväksi tuotteeksi orgaanisena maanparannusaineena ja laskea markkinoille. Koska lannassa on hygienisoinnin jälkeen, käytetystä kuivikkeesta riippuen, vielä biologista aktiivisuutta jäljellä, se ei sovellu raaka-aineeksi säkitettäviin multatuotteisiin. Kuitenkin mm. tomaatin, kiinankaalin ja kesäkurpitsan kasvatusta runsaassakin kuivikelantaseoksessa onnistui hyvin. On huomioitava, kuivikelannassa itse lantaa on yleensä alle puolet tilavuudesta. Yhdessä laiteinvestoinnin tekevien yritysten kanssa asian ympärille ollaan rakentamassa hanketta, jossa selvitettäisiin hygienisoitujen lantatuotteiden ominaisuuksia isommassa mittakaavassa, ja myös uutta toimintamallia, jossa lantaa voivat vastaanottaa myös esim. kunnalliset infrarakentajat, ikään kuin bulkkivastaanottajina kaupunkien läheisten tallien läheisyydessä. Hankkeen ohessa ManPas -laitteesta on rakennettu kaksi versiota, joilla testaustoimintaa voidaan viedä käytännön tilatasolle. Hanke sai melko runsaastikin julkisuutta syksyllä 2022 ja vuoden 2023 aikana, mikä lisäsi kiinnostusta. Asian tiimoilta järjestettiin useita tutustumistilaisuuksia hevostallien omistajille. Television, radion ja verkkomedian lisäksi ManPas -laite oli esillä ammattilehdissä ja myös kansainvälisesti, maatalouden innovaatioita listaavassa BRANCHES-hankkeessa.

Raportin kirjoittaja Ilpo Pölönen, IP-Innovaatiot Oy
(nimi ja organisaatio)

Päiväys 19.12.2023